

A vámunió.*

Írta: Wimmer Fülöp.

Engedje meg igen tisztelt szerkesztő ur, hogy miután közgazdasági életünk vezető egyéniségei a kérdéshez már állást foglaltak, erre legilletékesebb b. lapjában elmondhassa véleményét közgazdasági életünk ezen ma legfontosabb kérdéséről a „közlegény“, vagyis egy iparos is, bárha ez a vélemény az említett korifeusok álláspontjától némileg eltér.

Ha mint magyar iparosnak állást kell foglalnom a Németországgal való vámközösség ügyében, akkor elsősorban felvetődik az a kérdés, hogy általában hogyan fog alakulni vámpolitikai helyzetünk a háború után és főképen milyen lesz a helyzet legjelentékenyebb szomszédunkkal, Ausztriával szemben.

E tekintetben azt hiszem, minden magyar nevében kifejezést adhatok azon várakozásnak, hogy azért az óriási vér és pénzáldozatért, melyet Magyarország hozott — egy olyan korban, mint a mai, amikor az anyagi érdekek mindenek fölött állanak, és amikor ezt a rettenetes világháborút csak üzleti és gazdasági érdekekért küzdük, — egyedül azon téren kell kárpótlást kapnunk, amely téren közgazdasági életünk erőteljes és gyors fellendülését várjuk és kiküzdési kívánjuk és hogy ennél fogva az Ausztriával valószínűleg közvetlenül a háború után, vagy esetleg még korábban megkezdődő tárgyalásoknál nem a kardbojtok színeiben, sem pedig a szerződéskötéshez való jogunk megállapításában, hanem iparunk fejlesztésének feltétlen lehetőségében kell a kompenzációt keresnünk.

Ezt elrendő, elsősorban az önálló magyar vámterületre kellene gondolnunk; mivel azonban a közgazdasági kérdések — ha még oly fontosak is, — nem választhatók el a politikai kérdésektől, aminthogy a Németországgal való vámunió kérdését is elsősorban a politika tette aktuálissá, — az utolsó negyven év tapasztalatai után nem hiszem, hogy ez megvalósítható volna és ennél fogva azt a megoldást kell keresnem, amely az önálló vámterülethez legközelebb áll és amely helyesen megvalósítva, csaknem mindazon előnyöket biztosítaná nekünk, amelyeket az önálló vámterülettől várunk, — ez pedig a vámszövetség volna *közbenső vámokkal*.

Nem tartozik e cikk keretébe a közbenső vámok előnyeinek részletes kifejtése, kétségtelenül azonban, hogyha a közbenső vámokat minden iparág részére helyesen állapítjuk meg, úgy meglevő iparunk fejlesztését és új iparágak megteremtését jelentékenyen előmozdítjuk és végleg megszüntük azon lehetetlen állapot, mely szerint minden új gyáralapításnál vagy nagyobbitásnál szubvencióért, mint alamizsnáért könyörögni kell.

Én tehát a vámpolitikai kérdések ügyében a monarchia másik államával legközelebb megindítandó tárgyalásoknál nem látok a magyar érdekek szempontjából kedvezőbb megoldást, mint a vámszövetség megújítását, de közbenső vámokkal.

Ha azonban ez helyes, akkor épen olyan helyesnek kell elfogadni a vámuniót közbenső vámokkal — a monarchia és Németország között is és én, bár figyelemmel kísértem az eddigi tanácskozásokról kiadott összes jelentéseket és az eddig kifejezésre jutott összes álláspontokat, nem hallottam eddig egyetlen érvet sem, mely ezen álláspont helyessége iránti meggyőződésemet megingathatná.

A vámszövetség ellen két főérvet hallottam eddig hangoztatni, — nevezetesen az aggályt arra nézve, hogy elhatározásaink önállóságát s iparunk tetszés szerinti fejlesztésének lehetőségét elveszítjük.

Dehát hol van a különbség azon megoldás között, mely szerint senki által nem vitatott azon jogunknál fogva, mely szerint, azt tehetjük, amit előnyösebbnek tartunk, meg-

* A Magyar Gyáripar legutóbbi számából.

maradunk külön vámterületnek és Németországnak előnyös vámtételeket engedélyezünk és azon másik megoldás között, hogy elhatározásaink teljes szabadságánál fogva és mivel ezt előnyösebbnek tartjuk, meghatározott időre és megfelelő feltételek mellett Németországgal vámszövetséget kötünk.

Épúgy megdöntik az ipar védelmét hangoztató másik argumentumot a helyesen megállapított közbenső vámok, amelyek tekintetében a vámszövetségnek eddig nyilatkozott minden német előharcosa kezdettől fogva lojálisan azon álláspontra helyezkedett, hogy a fejlett német iparnak kötelessége a monarchia gyengébb iparával szemben a legnagyobb előzékenységet tanúsítani.

Nagyon messzire vezetne, ha e cikk keretében felsorolni kívánnám mindazon előnyöket, amelyekkel 130 millió embernek egy vámszövetségben való egyesülése a legkülönbözőbb irányban járna.

Egyet azonban fel kell említenem, nevezetesen, hogy a legutolsó berlini konferencia az előnyös vámtételekre vonatkozó határozatánál kénytelen volt kimondani, hogy e határozat végrehajthatósága szempontjából még kell szüntetni azonnal a talán egy évszázad óta fennálló legkedvezményesebb vámtételek rendszerét, ami nemcsak a jövő vámpolitikai tárgyalásokat, de esetleg még a békekötést is megnehezítené.

Fejtegetéseimet tehát abban foglalom össze, hogy a mi speciális magyar viszonyainkra való tekintettel, feltétlen live vagyok a közbenső vámok rendszerének, elsősorban Ausztriával szemben és hogy ha a közbenső vámok elve, mint a mai viszonyainknak leginkább megfelelő, elfogadtatik, úgy nemcsak semmi akadályát nem látom annak, hogy a közbenső vámok alapján bizonyos számú esztendőre Németországgal vámszövetséget kössünk, hanem végül még azon taktikai előnyre is rámutatok, hogy Németországgal szemben az osztrák ipar is kénytelen lesz, még pedig jogosan, a közbenső vámokkal való védelmet kérni és így odaát elismernék azon eljogosultságát, hogy egy vámszövetségnél a gyengébb iparnak joga van a közbenső vámokkal való védelmet követelni. Vajjon nem ezért maradtak el az osztrákok a berlini konferenciáról?

E fejtegetések nem volnának teljesek, ha nem érintenék azon rendkívül érdekes és tartalmas előadást, amelyet ez ügyben a „Pesti Lloyd“-társulat főtitkára, Engel ur a Berlini konferencián tartott.

De ha egyszer 130 millió ember meg van győződve arról, hogy az osztrák-magyar-német vámunió, a világpiac mai helyzeténél fogva, rájuk nézve a legelőnyösebb, akadályokba ütközhetik-e az evvel összefüggő közgazdasági törvényeket egy egyöntetű alapra fektetni?

Pollák Testvérek

férfi és női divatcikkek
legnagyobb raktára. —

Legmegbízhatóbb cég.
Legolcsóbb beszerzési forrás.

Csekonic-s-u. 6. Széchenyi-tér 17.
Telefon 854. Telefon 855.

A szegedi hadsegélyezés humora.

(Mi van a három gyerekkel?) A háború óta a legtöbb dolgot adják a hatóságoknak a hadisegélyezés és az ezzel kapcsolatos ügyek. A kormány megfelelően igyekezik gondoskodni a hadbavonultak családjáról és haszonleső asszonyok ezt gyakran jogtalan pénzszerezésre használják fel. Még a háború elején történt Szegeden, hogy az összeírást végző tanítókhoz beállított egy Hajdu Veron nevű asszony és előadta, hogy Kolozsváry Józseffel él vadházasságban, aki a haretérre ment. Kolozsvárytól három gyereke van és ezek részére hadisegélyt kér. A tanítók anélkül, hogy az állítás valódiságáról meggyőződtek volna, az asszonynak kiutalták a pénzt.

A dolog azután egy feljelentés folytán gyanús lett. Tóth Ferenc detektívnek, aki a hadisegélyezési ügyeket most intézi, még pedig nagy gondossággal és lelkiismerettel. Kiadta tehát nyomozás végett az ügyet. Detektívek mentek ki Hajdu Veron lakására és nyomozni kezdtek a három törvénytelen gyerek után. Nem kis meglepetésükre azonban, az egész házban nyoma se volt gyerekeknek. Mivel az asszony hirtelenében nem tudott három gyerekre szert tenni, azt a valamást tette, hogy a gyerekek Kecskeméten vannak a nagyanyjuknál vendégségben.

Tóth persze most még kevésbé vette kétségbe az asszony vallomását és egy kis fáradságtól nem ijedve meg, érdeklődött Kecskeméten, hogy mi van a három hadisegélyezett gyerekkel. Kecskemétről azután csakhamar megjött a válasz, hogy a gyerekek *nem léteznek*. Kolozsváry Józsefnek — írták Kecskemétről — *nem is voltak gyermekei*. A gazdag fantáziájú asszony most a kihágási bíróság elé kerül.

(A rosszul informált anyós.) Özvegy K. J.-né feljelentette a menyét, hogy jogtalanul veszi fel a hadisegélyt. A feljelentésben elmondta az anyós, hogy fia már a háború kitörése óta a haretéren van ugyan, de a felesége még sem tarthat igényt a hadisegélyre, mert már tizenháromév óta különválva él az urától.

A feljelentés alapján természetesen megindult a vizsgálat, amelynek során először is azokat hallgatták ki, akikre K. J.-né mint tanúkra hivatkozott. A tanúk mindannyian az anyós igazságát bizonyították, sőt esküvel is hajlandóknak mutatkoztak bizonyítani, hogy K.-né menyé, bizony már hosszú 13 év óta elhagyta az urát. Az asszony ellen ezek után meg is indult a kihágási eljárás és szeptember 14-re volt kitűzve ügyében a tárgyalás.

Ma azonban érdekes fordulatot vett az ügy. Rózsaszínű tábori levelezőlapot hozott a posta a rendőrségnek. A levelet a férj küldte a haretérről. Azt írja benne, hogy *ő a legjobb egyetértésben* élt mindig a feleségével; házassága óta csak egyszer civódtak és kéri, hogy az asszonynak továbbra is utalják ki a hadisegélyt. A legkompetensebb bizonyosság láttára, a kihágási eljárást azonnal megszüntették K.-né menyé ellen és illetékes helyeken most azon gondolkoznak, mint lehetne a rosszul informált anyóst — a haretérre küldeni.

Bokor kenyér

kilója csak 40 fillér.

Bokor János
cég, Valéria-tér.